Ar paſcha wiſuſchehliga augſta Keiſara wehleſchanu.

Makſa ar peeſuhtiſchanu par paſti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
beſ Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
beſ Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
beſ Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Makſa beſ peeſuhtiſchanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
beſ Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
beſ Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
beſ Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weeſis.

Mahjas Weeſis teek iſdots ſeſtdeenâm no plkſt. 8 fahkot.

Makſa par ſludinaſchanu: par weenas ſlejas ſmalku rakſtu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, makſa 8 kap.

Redakzija un ekſpedizija Rigâ, Ernſt Plates grahmatu- un bilſchu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera baſnizas.

36. gada-gahjums. — Mahjas Weeſis iſnahk weenreiſ pa nedeku.

№ 23. Seſtdeen, 8. junijâ. 1891.

Mahjas Weeſi ar Peelikumu war paſtellet un **ſludinajumus** nodot **Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeſchu grahmatu pahrdotawâ pee Petera baſnizas.** Beſ tam Mahjas Weeſi war wehl paſtellet beſ dauds peenemſchanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilſehtâs, kâ: **Jehſis:** B. Peterſon un Grahwel kgu pahrdotawâs; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; **Walmeerâ:** E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; **Rujenê:** J. Alkſne kga grahm. pahrdotawâ; **Laudonâ:** pee grahm. ſehjeja Karl Gruhſin kga; **Jaunjelgawâ:** A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; **Jelgawâ:** Beſthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; **Bauſkâ:** Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; **Kuldigâ:** Beſthorn kga grahmatu pahrdotawâ; **Talſôs:** H. Tow kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontſchewſki kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weeſi“ war apſtellet pee ſaweem zeen. draudſes mahzitajeem, ſkolotajeem un pagaſta ſkrihwereem, kurus mihli luhdſu, tahdas apſtelleſchanas laipni peenemt.

Pamahzîſchanas redſigu un neredſigu behrnu wezakeem,

iſlaiſtas Latweeſchu behrneem par labu zaur „Rigas neredſigu behrnu ſkolas“ preekſchneezibu.

I. Kas wezakeem jadara, lai ſawus redſigus behrnus waretu iſſargat no aklibas.

Ja juhſu behrni ir redſigi, tad pateizatees Deewam un eſat nodomâ par wineem, ka azu gaiſchums teem neteek apſkahdets.

1) Kad behrns ir dſimis, tad wezmahte ir japeeſpeeſch, ka ſchi pehz ſawa amata kahrtibas behrnam tuhlit pehz peedſimſchanas aztinas iſtihra. Tad ari behrna pirmâ dſihwibas nedelâ paſchi juhs ik deenas labi apſkatat behrna azis, un ja pee plakſtineem eeraudſiſat pat maſako ſarkanumu waj ſtrutas, tad tuhlit atſauzat ahrſtu un darat pehz wina preekſchrakſta. Kad ahrſts drihſ wehl naw klaht, tad paſchi ar tihru, aukſtâ bet eepreekſch wahritâ uhdenî mehrzetu linu audekla lupatinu, waj ar it tihru maſu mihkſtu ſchwammiti iſtihrat behrna azis. Tas tâ jaiſdara, ka no deninu uſ deguna puſi pahr plakſtinu ſchkirbu top ſlauzits katru reiſ, kad ari tik druſku ſtrutu rodas. Tad ari uſ ſlimâs azs beſ miteſchanas jauſleek ſmalka linu audekla lupatina, kas, waj nu zaur eemehrzeſchanu ledus uhdenî, waj zaur uſlikſchanu uſ ledus gabaleem, ir padaritas labi aukſtas. Bet ſchâs lupatinas nedrikſt buht pahrſlapjas un ir japahrmij ar aukſtâm, lihdſ ko druſzin ir eeſiluſchas. Kad tik weena azs ween ir ſlima, tad ſargatees no tam, ka pee weſelâs azs ta lupatina, waj ſchammits, waj tas uhdens neteek klaht, ar ko ſlimâ azs tapa tihrita. Schahds azu karſtums pee jaunpeedſimuſcheem ir gauſchi bailiga ſlimiba; ja no paſcha eeſahkuma pareiſi netop ahrſteta, tad ſchi ſlimiba dauſdſreiſ pawiſam ſamaitâ redſeſchanas ſpehku.

No ik 100 neredſigu behrnu Wahzijâ 25 ſawu azu gaiſchumu ſaudejuſchi zaur ſcho ſlimibu. Bet kad tuhlit paſchâ eeſahkumâ atſauſkſat ahrſtu un ja wina preekſchrakſtus ſmalki peepildiſat, tad wareſat zeret, ka juhſu behrneem redſeſchanas ſpehks taps paſargats.

2) Nekad jums nebûs atlaut, ka juhſu behrni ſpehlê un nodarbojas ar tahdâm leetam, zaur kuràm ſchee ſawas azis weegli war eewainot, kâ peem. naglas, ihleni, dakſchinas, ſtiklu gabali, ſpehl-piſtolites, ſtopas, biſſahles u. t. t. Tahdas leetas behrni nedrikſt ne rokâ nemt. No ik 100 neredſigu behrnu 9 ir palikuſchi neredſigi zaur to, ka azis tapa eewainotas tahdeem eerotſcheem waj weelam. Kad tik ari weena azs ween ir eewainota, tad gan jabihſtas, ka otrai jazeeſch lihdſ. Talab pee tahda atgadijuma ſteigſchus jameklê ahrſta palidſiba.

3) Kad juhſu behrni ſaſlimſt ar maſalam, ar ſcharlaku, difteriti, ar leelàm wahtim (bakam), ar ſmadſenu karſtumu, waj ar tiſu (karſona-gulu), tad tee jakopj pehz ahrſta preekſchrakſta, lai ſlimiba ari jaw ſahktu norimt. Jo zaur newehribu kopſchanâ ſlimais behrns war tapt neredſigs; no 100 behrnu, 9 ir ſaudejuſchi azu gaiſchumu zaur minetàm ſlimibam. Kad juhs tahdâs ſlimibâs manîſat, ka kaite uſkrît ari ſlimâ behrna azim, tad ſteigſchus tas jaſtahſta ahrſtam.

4) Ja juhſu behrneem meeſinas jaw no maſàm deenam wahrigas, it ihpaſchi, ja tee nihkſt ar ſkrofuloſu, tad drihſ azu ſlimiba un pat akliba war gaditees; 8 prozentes no akleem behrneem zaur to ir ſaudejuſchi redſeſchanas ſpehku. Talab wahrigi behrni labi jakopj un teem alaſch jadod pilnigi paehſt, un jagahdà tahdi ehdeeni ween, ko wehderinſch weegli ſpehj ſagremot, kà peens, olas, wehrſcha waj teła gała u. t. t. Turklàt wineem dauds jaſkraida pa ahru ſkaidrâ un wehſâ gaiſâ, ka lai drihſ atſpirgſt un ſtiprinas.

5) Nekad ſaweem behrneem pakrehſlâ jeb ſlikti apgaiſmotâ weetâ nelaujat laſît, rakſtît, adît, ſchuht u. t. t.; zaur tahdeem ſmalkeem darbeem azis top maitatas, ka redſeſchanas ſpehks tahm nihkſt un ſuhd.

6) Nelaujat ſaweem behrneem brilles nehſat, eekam ahrſts wineem azis naw iſmeklejis un noſpreedis, waj brilles ir wajadſigas, un kahdas brilles ihpaſchi janem.

Beidſot nopeetni top peeteikts, ka pee katras azu ſlimibas, kahda ta ari nebuhtu, tuhlit jameklê ahrſta palidſiba.

II. Kà wezaki ſawus aklus behrnus pirmôs muhſcha gadôs mahjâs lai kopj un audſê?

Kad jums ir akls behrns, tad eewehrojat, ka Deews jums to ir dahwinajis, lai juhs to kopjat ar jo leelu mihleſtibu un uſmanibu. Kad to pareiſi kopſat un audſeſat, tad winſch iſaugs par derigu un laimigu zilweku, kas ſawu weetu paſaulê labi iſpildis un jums preeku daris; bet kad juhs turpretim aklo behrnu waj nekopſat, waj lutinaſat, tad winſch kà bijis, tà paliks, nabaga radijums, kas jums un pats ſewim ir par naſtu. Talab eewehrojat ſchahdus padomus:

1) Darat ar aklu behrnu tà, kà ar redſigu, un jo agri mehginat winu peedabut pee tam, ka tas ſawus lozekłus un prahtus kuſtina un mehgina. Lihdſ ka aklais behrns ſawas rokas ſahk kuſtinat, dodat winam rokâ wiſadas leetas, ihpaſchi maſas pajas, lai tahs kex, zeeſchi tura un ar tahm nodarbojas; modinajat winam auſîs un garu zaur preekſchrunaſchanu, preekſchâ dſeedaſchanu un zaur ſkanàm ſpehku leetinam.

2) Aklais behrns tanî paſchâ wezumâ jamahza ſtaigat, kur redſigee to mahzas.

3) Nekad aklo ilgi neatſtahjat weenu paſchu un beſ kahdas darboſchanàs uſ weetas ſehſcham, bet peeturat winu pee tam, ka iſtabâ, namâ, pehz ari pa ſehtu un wehl tahlak ſtaigà un ar wiſàm leetam, kas tur ronas, eepaſihſtas zaur aptauſtiſchanu.

4) Lihdſ ka tik eeſpehjams, aklais behrns lai mahzas pats apgehrbtees un nogehrbtees, maſgatees un ſukatees, ſawas drehbes kahrtigi ſalikt un uſglabat, un pee ehſchanas pareiſi leetot karoti, naſi un dakſchinas. Akls behrns to tàpat labi ſpehj darit, kà redſigs, tik winſch reiſu reiſam ar to jaradina, jo winſch no ziteem to neſpehj noſkatitees.

5) Ruhpigi uſ to jaſkatas, kà behrns ſawus lozekłus tur un kà pats turas, jo zitadi winſch ahtri peenem daſchadus nejaukus eeradumus, kas wehlak ziteem nepaneſami, peem. winſch galwu ſahk groſit, waj ſchuhpot, winſch ar pirkſteem berſch un dur azis, ſarauj peeri, groſa ſawu muti, wehdina rokas pa gaiſu, ſtaigà galwu kruhtîs eeduhris, ſehſchot un ejot turas lihks u. t. t. Lihdſ ka pee ſawa behrna tahdus eeradumus eeraudſiſat, tad jums nopeetni jameklê winu atradinat no teem, jo kad nejauki eeradumi ir eeſaknojuſchees, tad daſchkàrt pa gadeem to zaur mahzîſchanu newar iſnihzinat.

6) Lai akls behrns, zik ween eeſpehjams, ſpehlê ar redſigeem behrneem un lai ar teem kopâ dauds ſkraida pa ahru. Staigajat paſchi ar winu daſchkàrt pa lauku un gahdajat, ka winſch ari war peedalitees pee maſàm wingroſchanas ſpehlem. Kad aklam behrnam jaſehſch kluſu uſ weetas, tad winam wiswairak tahdas ſpehlu leetas jadod rokâs, ar ko winſch war darbotees zaur tauſtiſchanu un dſirdeſchanu, peem bumbas, lelles, akmentini, buhwkaſtite, harmonika u. z.

7) Lai behrns mahzitos paſît tahs leetas, kas ap mums paſaulê ronas, leekat winam aptauſtît wiſas ſaſneedſamas leetas apkahrtnê un leekat winam mahjas un apkahrtnes telpu tuwumu un tahlumu iſmehrot ſoteem un ar tauſtiſchanu. Lai behrns it ihpaſchi mahzas iſſchkirt un ſpreeſt pehz tauſtiſchanas, dodat winam rokâ daſchadu wadmalu, daſchadus kokus, ſtahdus, naudas gabalus u. t. t.

8) Zik agri ween eeſpehjams, jums akls behrns jaradina peedalitees pee maſeem mahjas darbeem; lai winſch pogas waj pehrles uſſchnorê, lai ſirnus, pupas un reekſtus iſnem iſ tſchaumalam un iſlaſa, lai noſlauka iſtabas rihkus, lai iſſkalo traukus, lai ſamak kafejas pupas u. z., lai nomiſo rahzenus, kartupełus, lai dahrſâ ahbolus noplûz no kokeem, lai dod ehſt wiſtam, dujam, ſuneem, kakeem un ziteem mahjas kuſtoneem. Lai winſch ari nodarbojas ar weeglakeem rokas darbeem, dſiju tihſchanu, biſu pihſchanu un ar rupju adijumu.

9) Jums ar ſawu aklu behrnu daſchkàrt un dauds jarunâ, jo mihleſtibu no juhſu azim noſkatit newaredams, winſch jo wairak kahro dſirdet juhſu mihlu balſi. Atpraſat winam daſchkàrt, ko winſch dſirdot un juhtot ſawâ apkartnê, un gahdajat, ka ari winam daſchreiſ par to jajautà paſcham.

10) Aklu behrnu klahtbuhſchanâ ſargatees runat kaut ko, kas naw peeklahjigi un kas labeem tikumeem buhtu pretim; jo aklais behrns uſmana uſ it wiſu, ko dſird, un winſch ari patur peeminâ dauds labak nekà redſigs behrns.

11) Akla behrna klahtbuhſchanâ jums nekad nebûs teikt, ka jums wina aklibas ſchehl, tà pat ari ziteem to nelaujat darit. Jo zaur ſchahdàm ſchehlabam behrna prahts teek apbehdinats un noſpeeſts. Turpretim jums aklais behrns jajautrina un japeetur pee preezigas darboſchanas, ka lai winſch duhſchigs un preezigs dſenas tikt uſ preekſchu, ka pehz, leels iſaudſis, pats ſawu dſihwes ſtahwokli ſpehj panàkt, un ka war iſtikt beſ ſweſchas eepreezinaſchanas un palidſibas.

Daſchadi rakſti.

Paſaules iſſtahde Tſchikagâ.

Drihſ buhs tſcheirſimts gadi pagahjuſchi, kamèr Amerika nahza paſihſtama. „Jaunà“ paſaules dala apbrihnojami ahtri attihſtijuſès, dauſdſejadâ ſinâ aiſſteigdamàs „wezai“ paſaulei preekſchâ. Jt ſewiſchki Seemel-Amerikas Saweenotàs walſtis ir jo eewehrojamas.

Preekſch gandriſ diweem gadeem Seemel-Amerikas Saweenoto walſtju tautâ radàs domas, peenahkoſchi ſwinet tſchetrſimto gadu, Amerikas uſeeſchanai par peeminu un uſ ſcheem ſwehtkeem „wezo“ paſauli uſaizinat weeſôs, lai paſchi ſawàm azim pahrleezinatos no ta, kahdus ſotus „jaunà“ paſaule ſchinî laikmetâ ſpehruſe uſ preekſchu.

Schahs domas tagad ſahk peepildîtees. 1893. g. Tſchikagas pilſehtâ, Seemel-Amerikâ, Ilinoiſas walſtî, tiks iſrihkota paſaules iſſtahde, kuru noſauks par „Kolumba paſaules iſſtahdi“, par peeminu Amerikas droſchſirdigam uſgahjejam Kriſtapam Kolumbum. Iſſtahde tiks eeſwehtita 30. ſeptembrî (12. oktobrî) nahkoſchâ 1892. g. un atklahti atwehrta 19. aprilî (1. majâ) 1893. g.

Eewehrodama tautas wehlejumos, Seemel-Amerikas Saweenoto walſtju waldiba atlahwuſe, iſrihkot ſchahdu paſaules iſſtahdi.

Jr faſtahdîjuſès tautiſka teeſas eeſtahde, kurâ peedalas weetneeki no katras walſts. Schai teeſai un kahdai akziju ſabeedribai peenahkas ruhpetees par to, ka iſſtahdes ſarihkojums iſdotos teizami.

Saweenoto walſtju preſidents 12. dezembrî pehrnajâ 1890. gadâ iſlaida iſſinojumu, kurâ, ſtarp zitu, ſazits:

„Peeteekoſchi pahrleezinats, ka preekſch Kolumba paſaules iſſtahdes ſagatawota peeteekoſcha weeta un ka ſameſti kahdi 10 milj. dolaru preekſch iſſtahdes noluhkeem . . . . es, Benjamins Harriſons, dibinadamees uſ ſawu waru kà Saweenoto walſtju preſidents, zaur ſcho iſſinoju, ka 1. majâ 1893. g., Tſchikagas pilſehtâ, tiks atwehrta ſtarptautiſka paſaules iſſtahde, kura pirms pehdejàs zeturtdeenas oktobra mehneſî, tanî pat gadâ, netiks ſlehgta.

„Saweenoto walſtju waldibas un tautas wahrdâ es zaur ſcho uſaizinu wiſas apdſihwotàs paſaules tautas, peedalitees pee ſcheem ſwehtkeem, kureem buhs leela wehſturiſka noſihme un paleekoſchs labums, ſuhtidamas uſ Kolumba iſſtahdi weetneekus un tahdas leetas, no kuràm wiſlabaki un wiſgaiſchaki war redſet katras tautas paligu awotus, ruhpneezibas darbibu un tahlako attihſtibu.“

Kongreſa likuma 11. paragrafs noſaka, ka wiſas eewedamàs leetas, par kuram zitadi jamakſà muitas nodokli, brihw eeweſt beſ muitas nodokleem, ja tahs teek eeweſtas weenigi preekſch iſſtahdes. Iſſtahditajam katrâ laikâ brihw, ſawas iſſtahdê pateeſi atrodoſchàs leetas pahrdot un tahs pehz iſſtahdes beigam likt aiſneſt projam, bet tad par tahm jamakſà muitas nodokli tahdâ augſtumâ, kà Saweenoto walſtju waldiba bija muitu noteikuſe tanî laikâ, kad prezes tika eeweſtas. Kas tam preti dara, tas tiks ſodits pehz paſtahwoſcheem likumeem.

Noteikumus par leetam, kas no ahrſemem teek atweſtas paſaules iſſtahdei, war dabut no generaldirektora peeſuhtitus, ja kahds ar rakſtu peepraſa.

Kongreſa likumu 6. paragrafs noſaka, ka ari Saweenoto walſtju waldiba iſſtahda wiſadas leetas no tautiſka muſeja, ſwejneezibas eeſtahdes, pahrwaldibas nodaàam u. t. t., no kuràm gaiſchi warès redſet waldibas darbibu meera laikôs un winas kara ſpehka waru.

Preſidentam teeſiba, iſſtahdei iſwehletees tahlakas leetas. Lai no waldibas puſes nodomatà iſſtahde iſdotos teizami, tad ſcham noluhkam eezelta ſewiſchka eeſtahde, faſtahwoſcha no daſchadu departamentu direktoreem.

Wiſeewehrojamakà waldibas eeſtahdes nodaàa buhs dſihwibas glahbſchanas ſtazija, kas buhs eerihkota Mitſchigen eſara malâ, kura atradiſees pilnâ darbâ, apgahdata wiſeem wajadſigeem rihkeem un peederumeem, kà tos leeto pee dſihwibas glahbſchanas Saweenotâs walſtîs.

Iſſtahdes laukums tik leels, ka uſ ta, kà domajams, katra walſts eerihkos ſewiſchku iſſtahdes weetu, bet kas to nedaritu, tas dabûs weetu no iſſtahdes eeſtahdem uſbuhwetâs ehkâs.

General-direktors ir wiſaugſtakais iſdaroſchais eerednis un iſſtahdei buhs ſchahdas nodaàas:

1) Laukkopiba, uſturas lidſekli un laukkopibas raſchojumi, laukſaimneezibas maſchinas un peederumi.
2) Wihnkopiba, dahrſ- un pukkopiba.
3) Lopkopiba, mahjas un meſcha kuſtoni.
4) Siwis, ſiwkopiba, ſiwkopibas raſchojumi un ſwejneezibas rihki.
5) Kalnraktuwu panahkumi.
6) Maſchinu nodaàa.
7) Satikſmes lidſeklu iſſtahde; dſelſszeli, kugi.
8) Fabriku raſchojumi.
9) Elektrizitate un elektriſki aparati.
10) Dailes mahkſlas, gleſnoſchana.
11) Brihwas mahkſlas, audſinaſchana, inſcheneeru mahkſla, atklahtas eeſtahdes, buhwmahkſla, muſika un teatra mahkſla.
12) Eepaſihſtinaſchana ar tautam, wezlaiku leetam, zilweka darbu un iſgudrojumu attihſtiba.
13) Meſchkopiba un meſchu raſchojumi.
14) Awiſchneeziba un ſinu paſneegſchana.
15) Ahrſemju buhſchanas.

Preekſch Kolumba paſaules iſſtahdes Amerikani eerihkojuſchi ſewiſchku ſeeweeſchu teeſas eeſtahdi, kurâ atrodas ik diwas weetneezes no katras walſts. Schahs ſeeweeſchu teeſas eeſtahdes uſdewums ir, par to ruhpetees, ka pee ſeeweeſchu darbu nodaàas peedalitos ſeeweeſchu ſabeedribas no wiſàm paſaules walſtîm.

Iſſtahdes weeta ir peeteekoſchi leela un atrodas jaukâ weetâ Mitſchigen eſara malâ. Darbi pee iſſtahdes uſbuhwes jaw eeſahkti ſcha 1891. gada 15. (27.) janwarî. Buhwes planus iſſtrahdajuſchi Amerikanu eewehrojamakee arkitekti. Darbi teek tik naigi turpinati, ka ehkas buhs gatawas lihdſ 30. ſeptembrim (12. okt.) 1892. gadâ.

Iſſtahdes laukumâ, Dſchakſona dahrſâ, tiks eetaiſîti daſchadi eerihkojumi, par ko apmekletaji pateeſi brihneſees. Te eetaiſis mahkſligu ſalu, uhdens zelu, akas u. t. t.

Starp dauds zitàm apbrihnojamàm weetam un leetam ſewiſchku wehribu uſ ſewi greeſch 1492 pehdas augſtais tornis. Zik apbrihnojami augſts ſchis tornis, to zeen. laſîtaji wiſlabaki warès eedomatees, ja ſakam, ka tas buhs gandriſ tſchetrreiſ augſtaks nekà muhſu Petera baſnizas tornis Rigâ!! Galwa reibſt, eedomajotees tſchetrus Rigas Petera baſnizas tornus, weenu uſ otra ſaliktus! Wiſa paſaule jaw brihnejàs par milſigo Eifela torni Pariſes paſaules iſſtahdê, bet zik wairak te wehl nebûs ko brihnetees, ja eewehrojam to, ka Tſchikagas tornis buhs par weſelu Rigas Petera baſnizas torni un wehl kahdàm 42 pehdam augſtaks par Eifela torni! Jhſts Amerikanu darbs!

Tad wehl pelna ſewiſchku eewehribu apakſch ſemes eetaiſita kalnraktuwe, kurâ dabûs redſet ſemes baga-

12) Gahdajat, ka behrns daschkàrt dabu stiprinat un leetot sawu atminas spehku, jo laba atmina winam wehlak daudſ ko lihdſès. Lai winſch no galwas ismahzas perschas, masas dſeesminas un stahſtinus, jo wispahri winſch to daris labpràt un preezigi.

13) Aklu behrnu tik pat labi waram mahzit tizibâ un labôs tikumôs, kà redſigu; eewehrojat to un darat tà!

14) Lihdſ ko behrns ar aſtoto dſihwibas gadu ir ſasneedſis ſkolneeka wezumu, tad to nodobat aklo ſkolâ, ka lai winſch tahlak teek iſglihtots un teek mahzits rokdarbôs un amatâ, ar ko winſch pehz pats war tikt uſ preekſchu.

Aklu behrnu ſkola preekſch Widſemes un Kurſemes atrodas Straſdumuiſchâ, pee Rigas. Lai akls behrns tur taptu uſnemts, tad jums tas japeeteiz Rigâ, „Reimers atraitnes azu ahrſteſchanas mahjâ“, pee direktora; ſchis jums iſſkaidros, kas jums tahlak jadara, lai warat panàkt, ka juhſu behrns top uſnemts aklo ſkolâ. — Tuwakas ſinas par ſcho ſkolu juhs warat dabut ari pee ſawa mahzitaja.

Luhgums.

Zaurluhkojis gan Sinibu, gan Muſikas komiſijàm, gan taiſni man eeſuhtitus muſikas materialus, pahrleezinajos, ka laba dala tautas meldiju, deju un rotalu naw pareiſi uſſihmetas tà ritmiſkâ, melodiſkâ, kà ari tonukahrtas ſinâ. Lai nu nodomatam tautas muſikas gara mantu krahjumam buhtu kritiſka noſihme, tad nepeezeeſchami wajadſigs, ka Latwju muſikas ſpezialiſti perſonigi pahrleezinajas par ſchaubigo materialu pareiſibu. Schai nolukkâ eſmu nodomajis, ar Muſikas komiſijas peepalidſibu, ſchowaſar apzeloT Kurſemi un Widſemi un apmeklet muſikas materialu eeſuhtitajus, — kadèl uſaizinu wiſus tautas muſikas materialu krahjejus, man eeſuhtit uſ Rigu, „Baltijas Wehſtneſcha“ redakzijâ, ſawas pilnigas adreſes, apſihmejot tuwako dſelſszela waj paſta ſtaziju.

Pee tahs paſchas reiſas eſmu nodomajis ari kraht jaunus materialus, kas ſihmejas uſ tautas meldijam, dejam, rotalam muſikas rihkeem u. t. t. Lai zeloJumam buhtu ſekmes, lai iſdewumi nebuhtu weltigi, tad greeſchos ar luhgumu pee wiſeem wairak waj maſak iſglihtoteem tauteeſcheem, kam nolemts paſtahwigi tautâ dſihwot un kas noprot tautas gara mantu krahſchanas ſwarigumu, it ſewiſchki pee tautas ſkolotajeem, pagaſta ſkrihwereem, eepreekſch ſawahkt ſinas par ſawa apgabala tautas muſiku, par dſeeſmu teizejam, ſewiſchki iſ wezeem laudim, par dejam, rotalam, par inſtrumenteem, un paſinot man par to uſ Rigu, „Baltijas Wehſtneſcha“ redakzijâ, uſdodot pilnigu adreſi, lai es turp waretu nobraukt un meldijas uſſihmet, waj ari tautas inſtrumentus eegahdatees. Sewiſchki jawehlas ſchahdas ſinas iſ Latwijas maleenam, no Augſch- un Lejas-Kurſemes, no Witebſkas robeſcham, no Aluksnes u. z., jo kà iſ eeſuhtiteem krahjumeem redſams, tad no ſcheem apgabaleem loti maſ materialu eeſuhtits, lai gan jadoma, ka ſchinìs apgabalôs tautas gara-mantas wiſlabak uſglabajuſchàs neſabojatas no kulturas eeſpaideem.

Nodomatà tautas muſikas materialu krahjuma pirmâ burtnizâ jaw ſakahrtotas wiſas Lihgo meldijas, kuru ir ap 100 (wariantes lihdſſkaitot), tomèr jadoma, ka wehl daſcha laba Lihgo meldija nebûs uſrakſtita. Lai Lihgo dſeeſmu krahjums buhtu jo pilnigs, tad buhtu loti wehlejams, ka tagad, kur Lihgo ſwehtkeem tuwojotees, „lihgo“ no jauna atſkanès wiſàs Latwijas malâs, ik katrs tauteetis un tauteete pamatigi noklauſitos „lihgoſchanâ“ un noklauſitàs meldijas waj nu paſchi uſrakſtitu, waj preekſchâ dſeedatu tahdam, kas prot uſrakſtit, — kas tad eeſuhtitu meldijas Muſikas komiſijai.

Sche japeeſihme, ka, kà iſ peedſihwojumeem ſinu, jaunakâ laikâ lihgo wairak tik uſ jaunàm meldijam, kas jaw wairak waj maſak paſihſtamas. Tahdàs reiſâs wajag lihgotajus ſewiſchki uſaizinat, lihgot uſ wezajàm meldijam, kas maſak paſihſtamas, bet kam wairak tautiſks rakſturs. Jurjanu Andrejs.

No eekſchſemes.

a) Waldibas leetas.

Wina Keiſariſku Augſtibu Leelknaſu Nikolaju Nikolajewitſchu Wiſaugſtaki pawehlets noſaukt beſ peeliktà wahrda „Jaunakais“.

Terbatas mahzibas apgabala kurators, ſlepenpadomneeks Lawrowſkis, kà „R. W.“ ſino, ſcho otrdeenas rihtu pa Rigas-Dinaburgas dſelſszelu uſ 2 mehneſcheem aiſbrauzis atwatinajumâ uſ Eekſch-Kreewijas gubernam. Kuratora amatu pa to laiku iſpildis apgabala inſpektors ihſtens ſtatsrahts Speſchkows.

Dſelſszelu wirsinſpektors, palkawneeks Wendrich kgs, kà „B. Aw.“ ſino, 1. junijâ iſbrauzis rewidet Pleſkawas-Rigas, Rigas-Jelgawas un Rigas-Dinaburgas dſelſszelus.

Ar nahkoſcho ſkolas gadu, kà Walmeeras laukſkolu inſpektors iſſinojis ſawa eezirkna ſkolotajeem, pehdejàs ſeemas ſkoleneem wiſi mahzibas preekſchmeti, iſnemot tizibas mahzibas un baſnizas dſeedaſchanu, paſneedſami Kreewu walodâ. Inſpektora kungs greeſch uſ to ſkolotaju wehribu, lai wini ſteigſchus ween peeſawinajas Kreewu walodu, jo nepratejus atlaidiſchot no amata. No ſawas puſes inſpektora kgs eeteiz apmeklet Kreewu walodas kurſus, kas ſchowaſar, ar augſtàs waldibas atlauju, tiks noturetì Walmeerâ.

Par nomiruſchu kriſtitu paglabaſchanu 4. junijâ iſſludinats ſodu likumu papildinajums, pehz kura, ja miruſchos paglabà beſ peenahkoſcho baſnizas nolikumu eewehroſchanas, wainigee ſodami ar 3 mehneſchu ilgu areſtu; iſnehmumu dara tikai tanis gadijumôs, kad zeremonija nemaſ nebij eeſpehjama.

Baltijas zeetumu buhſchanas, kà „Now. Wr.“ ſino, juſtizminiſterija nodomajuſe pahrwèrſt pehz wiſpahriga parauga. Pirms pahrwehrſchanu iſdara, tuhlit nodomajot dibinat zeetuma darbnizas, kà ari gahdat par to, ka tee zeetumneeki, kuri zeetumôs zeeſch noſpreeſto ſodu, ſtingri teek ſchkirti no iſmekleſchanas zeetumneekeem.

Ka apteekas pahrwehrſchamas par walſts eeſtahdem, par to, kà Peterburgas awiſes ſino, eekſchleetu miniſtrijas medizinal-departamentâ eeſneegts preekſchlikums. Tagadejàs priwatapteekas pahrdodot ſahles par augſtàm zenam, kamèr walſts apteekas wareſchot ſahles pahrdot daudſ lehtaki. Waldibas uſturetâs apteekâs atraſtos paſtahwigi ahrſti, tà ka nabadſigi laudis te atraſtu weegli palidſibu ſlimibas atgadijumôs.

Atſwabinati no ſtempelnodokleem, kà „Now. Wr.“ ſino, tikſchot wiſi papiri, kas ſihmejas uſ wiſu walſti eſoſchu tizibu baſnizas draudſchu ſkolotaju peenemſchanu, kà ari uſ baſnizu un luhgſchanas namu buhwes leetam.

Par juhrſkolu dibinaſchanu Baltijas un Melnà juhrà preekſch kabotaſchas ſtuhrmanu ſagatawoſchanas, ir iſſtrahdats preekſchlikums, kas walſts padomê jaw peenemts.

Paſta kantorôs, kà „Graſchd.“ ſino, turpmak nodomats eerihkot ſewiſchkus ſkapjus ar daudſàm atwilktnem, kuràs eelikſchot wiſas uſ ſinamu wahrdu atnahkuſchas wehſtules. Kas 5 rublus par gadu makſaſchot, tas dabuſchot ſewiſchku atwilkti lihdſ ar atſlehgu, iſ kuras tas warès netrauzets ſanemt ſawus peenahkuſchos paſta ſuhtijumus.

Uſ ſemkopibas kongreſu, kuru noturès Haagas pilſehtâ no 7.—13. ſeptembrim, ſuhtiſchot weetneekus finantſchu un domenu miniſtrijas, kà ari daſchas Kreewijas ſemkopibas beedribas.

Par Polangas poliziſmeiſtra paligu eezelts Leepajas apgabalteeſas teeſas-priſtaws poruſchiks Guſtaws Lewings.

b) Original-ſinojumi.

No Walmeeras. Debeſsbrauſchanas deenâ, 30. majâ, kamèr laudis kapſehtâ ſwineja kapſehtas ſwehtkus, nodega ſchejeenes Walmeeras pagaſtâ no pilſehtas 2 werſtes atſtatàs Jaun-Nauziſchu mahjas rija, lopu kuhts un klehts. Uguns zehlees rijâ; kà domajams, warbùt kahds garameedams baſnizens, uſſmehkejot, buhs neapdomigi ar uguni apgahjees. Tanì deenâ puhta leeliſks wehjſch, tà ka ihſâ brihdì wiſas trihs ehkas ſtahweja gaiſchàs leeſmàs. Dſihwoklis par laimi neſtahweja pawehjâ, zitadi tas gan ari buhtu kritis ugunim par upuri. Mahjas laudis bij pa leelakai daļai uſ kapſehtas ſwehtkeem; ſinu dabujuſchi, wini gan atſteidſàs ar paligeem, bet zilweku ſpehki wairs neka tur newareja palidſet. Pahra ſtundu laikâ wiſas trihs ehkas bij pahrwehrtuſchàs kwehlojoſchâ pelnu tſchupinâ, tur wairs nebij neweena weeniga weſela koka gabalina, pat akmini bij ſmalki ſadrupuſchi. No eekſchâ eſoſchàm mantam nepaguwa gluſchi neka iſglàbt, wiſs ſadega. Laimigâ wihſê lopi bij wehl laukâ, weenigi kuhti atrodoſchos ſirgus ſpehjuſchi iſraut. Klehti atradàs ſtarp zitàm nepeezeeſchamàm leetam ari ſehklas un uſturas labiba, tà ka mahjas rentneeks atrodas tagad wiſai behdigâ ſtahwoklì. Ehkas wiſas apdroſchinatas, tadèl ſaudejumi mahjas ihpaſchneekam peezeeſchami. — Tahs paſchas deenas naktì pilſehtâ zaur eelauſchanos iſſaga iſ ſchejeenes drehbneeka J. kga weikala leelaku wairumu daſchadu drehbju. Saudejums deeſgan ſahpigs. — Swehtdeen, 2. junijâ, ſchejeenes latw. beedribas dſeedataju koris iſrihkoja konzertu, kas iſdewàs it apmeerinoſchi. Publikas bij eeradees deeſgan daudſ. — 24. majâ ſniga ari pee mums it paſtipri ſneegs, tà ka ſeme un ehku jumti wiſu deenu un lihdſ otrai puſdeenai ſtahweja plahnas ſneega kahrtas apklahti. Tahdâ paſchâ wihſê, kà majs no mums atwadijees, ari junijs nu ir eeſahzees. Debeſis gandriſ katru deenu apmahkuſchàs, puhſch pawehſs wehjſch un lihſt beeſchi leetutinſch, tà ka nebùt newar eedomatees, ka tagad ir jaw waſaras mehneſis junijs eeſahzees. — No maja mehneſcha pee mums nodibinajuſès ratu ſkrehjeju ſabeedriba (weloſipediſtu klubs), kurai pahri par 30 lozekļu, kas duhſchigi mehginajas un wingrinajas uſ kaſarmas laukama. Daſchi ir peeſawinajuſchees jaw it eewehrojamu iſweizibu, peem. eerednis O. K. taiſa garakus brauzeenus leelakâ ahtrumâ, tà ka winſch droſchi warès ſtahtees ſazenſibâ ar zitu pilſehtu wezeem ſkrehjejeem; bet daſchi, deemſchèl, ir atkal dabujuſchi jo ſahpigi eepaſihtees ar ſemes mahmulinas zeeto waigu. Vaironis.

No Ehweles. Pirmdeen, 3. junijâ, ſchejeenes muiſchas eedſihwotajam P.'am, ogles wedot, ſirgs eeſahka trakot. Nelaimigâ wihſê kahdu diwu birkawu ſmagais weſums apgahſàs un uſkrita P.'am wirſù. Loti ſmagi eewainots, nelaimigais drihſ pehz tam ſlehdſa azis uſ muhſchibu. Pehz aiſgahjeja ſehrojas wina ſeewa un dewini behrni. Noſchehlojami behdigs liktens, kas tik peepeſchi guldina gimenes galwu dſeſtrâ ſemes klehpì, iſnihzinajot wiſu gimenes laimi. —nis.

No Budenbrokas. Muhſu paſchu dibinatais koris, ſem Hibſch kga wadibas, druſzin apmeegojees, tomèr mehs peedalamees pee kaiminu, Dikku kora. Ir gan maſs pulzinſch, kas pee ſchi jautrà darba waretu ſtrahdat, bet daudſ, daudſ maſaks ir tas, kas tagad ſtrahdà — tikai 6 perſonas. Pee mums iſrihkojumi ſweſchi, japeeteek, kad dabujam awiſes palaſitees par zitu iſrihkojumeem, jeb, ja eeſpehjams, tos kahdu reiſi apmeklet. — Schajôs pehdejôs gadôs laikrakſtu aboneſchana gahjuſe ſtipri maſumâ, pat daſchi pagaſta eewehrojamee ſaimneeki no ſchi darba atrahwuſchees. Tà ſchogad te nahk tikai 4 eksemplari „Mahjas Weeſis“, 4 ekſ. „Deenas Lapa“ un 2 ekſ. „Balſs“, kamèr pahri gadus atpakal te laſija wairak nekà 10 eksemplarus. Netrùkſt ari tahdu kundſinu, kas gribetu labpràt laſit kahdu brihwekſemplaru, kamèr pats tihri labi waretu abonet. — 24. majâ muhs apmekleja ſneegs. — Debeſsbrauſchanas deenâ muhſu Diklu baſnizâ dſeedaja pirmo reiſi no jaunàm dſeeſmu grahmatam. Gajzemneeks.

No Jaun-Gulbenes. Schis pagaſts ir peeſkaitams pee leelakajeem pagaſteem; jo ſche ir lihdſ 500 ſaimneeku, kuri pa leelakai daļai jaw par dſimtu eepirkuſchees. Seme, zaur zaurim nemot, ir laba; ari mehſli netop taupiti. Iſglihtibas ſinâ mehs ne-eſam ziteem pakal, jo mums ir paſcheem 2-klaſiga miniſterijas ſkola, kur katru gadu iſnàk kreetns pulzinſch iſglihtotu jaunekļu. —s.

No Nurmuiſcheem, Talſu aprinkì. Maja mehneſcha 24. deenâ ſche, it negaidot, aukſtam wehjam puhſchot, ſahka ſneegs ſnigt, bet pee ſemes kriſdams tomèr iſkuſa. Dſird, ka Talſu aprinka attahlakôs pagaſtôs kahdu pehdu beeſa ſneega kahrta ſaſniguſe. Ihſts ragawu zelſch! Pehz ſnigſchanas termometrs ſtahweja uſ 0 gr. Ja pehz auksta laika un negaidita ſeemas weeſa parahdiſchanàs buhtu ſilts laiks uſnahzis, tad daſcha laba ſemkopja tà kà tà jaw wahjàs zeribas raſchas ſinâ buhtu pawiſam iſnihzinatas, bet par laimi laiks bija arweenu dſeſtrs un ari tagad wehl tahds ir. —za Z—rs.

No Leel-Eezawas, Bauſkas apr. Mehs, Eezawneeki, eſam weens no leelakajeem pagaſteem Kurſemê; daſcham ſaimneekam ir 400—500 rbl. paradu un wehl wairak. Schinì pawaſarì noma tika 10 prozentes no ſimta atlaiſtas teem, kas wareja 23. aprili ſamakſat. Tàpat ari no wezeem paradeem tika atlaiſtas 25 prozentes teem, kas wareja minetâ deenâ ſamakſat. Sirſniga pateiziba grafam von der Pahlen kungam! — Muhſu jaunekļi brauz ſewim bagatas lihgawinas iſwehletees tahlakôs kaiminu pagaſtôs; daſchs jaw pus gadu brauzis un wehl naw ſew tahdu lihgawinu iſwehlejees. — Kahdam muhſu pagaſta peederigam lozeklim, kalpu kahrtas, gadijàs pagahjuſchâs deenâs braukt uſ Jelgawu dariſchanâs. Atpakal brauzot, lihdſ ar kahdeem draugeem eegahjis zeļa malâ atrodoſchâ krogâ ſafilditees un pihpi eeſmehket. Bet kà jaw tas eeradums, kad ee-eet, tad ari wehderu labi wajag ſafildit. Wehlaki, mahjâ brauzot, roku eelaidis riteni un tſchetri pirkſti tà ſamalti, ka tos dakteram wajadſeja nonemt! — Kà jaw ſaka, kad weens lozeklis zeeſch, tad ari zeeſch wiſa meeſa. Tà ari muhſu leelâ Eezawas draudſê gadijàs, ka muhſu dwehſeku ganu peemekleja it peepeſchi wahjiba. Daudſ kahſneeki bij ſataiſijuſchees eet pee laulibas, bet kad mahzitajs tai ſwehtdeenâ ſawu amatu newareja iſpildit, tad daſcheem bij uſ Zodes baſnizu jabrauz. 19. majâ Zodes mahzitajs muhſu baſnizâ tureja Deewa kalpojumu. Paldees Deewam, muhſu mahzitajs atkal atſpirdſees. — Pehz ſchejeenes lauſchu domam ſchogad gaidama ſauſa un wahja waſara. — Seemas ſehjumi, ihpaſchi rudſi, rahda wahjas zeribas. Tikai ſilts leetus wehl waretu pee wiſa ta wairak lihdſet. Ari ſeena un ahbolina ſinâ nerahdas tahda raſcha un iſdewiba, kà pagahjuſchâ gadâ. — Semes apſtrahdaſchana lejas ſemês loti gruhta. — Augļu koki dahrſôs ar ſeedeem pildijuſchees, bet waj tahdi augli iſdoſees, tas ſtahw wehl Deewa ſinâ. Abolinſ.

No Trapes-Breedenes, Bauſkas apr. Schis pawaſars ir muhſu apkahrtnei loti behdigs pawaſars. No rihteem tahdas ſalnas, ka wiſs, kas tik ween no jauna uſaudſis, noſalis, kà: kà kartupeli, ſirni un daſchi dahrſa ſehjumi; ari augļu kokeem ſeedi noſaluſchi, tà ka maſ zeribas uſ labeem dahrſa augleem. Baidas, ka ari rudſeem wahrpas naw noſaluſchas. Peektdeen, 24. majâ, uſnahza leetus ar kruſu un ſneegu. „Gruhti laiki, gruhti laiki“, to tik ween war dſirdet ſauzam. — Naktì uſ 23. maju nodega Grantina ſaimneekam klehtis. Nabaga kalpeem daſcheem ſadega wiſa winu mantiba. A. Abolinſ.

No Karkus draudſes, Pernawas aprinkì, Igaunijâ. Karkus baſniza atrodas jaukâ weetâ,

---

tibu; uſ eſara buhs eetaiſita peldoſcha maſgaſchanàs un atſpirdſinaſchanàs weeſniza, Kalifornijas wihna awots un ſtruhklas aka; pils, no oglem taiſita u. t. t.

Iſſtahde tiks elektriſki apgaiſmota. It ſewiſchkas eetaiſes ſagatawo, lai elektriſki apgaiſmotu ſtruhklu akas, awotus, uhdens zeļu Dſchakſona leelajâ dahrſâ un pehz eeſpehjas ari Mitſchigena eſaru tiklab no wirſpuſes, kà ari uhdens apakſchâ. Newar gan ne eedomatees, zik apbrihnojami jauki wiſs tas neiſſkatiſees wakara krehſlumâ!

Dſchakſona dahrſa deenwidus-reetuma puſê, kà ari zitâs tuwu pee iſſtahdes atrodoſchâs weetâs buhs eerihkotas ſtazijas preekſch ſirgu-, elekriſka jeb twaika dſelſszeleem, tà ka katram buhs eeſpehjams, beſ kahdàm gruhtibam, weegli un ahtri tikt no weenas pilſehtas malas lihdſ otrai.

Wiſpahri peeminejuſchi Kolumba iſſtahdi, tagad eewehroſim ihſumâ paſchu Tſchikago pilſehtu.

Tſchikago pilſehta, ſihmejotees uſ winas wezumu, iſplatijumos un attihſtibas gaitu, wiſgaiſchaki parahda Amerikanu buhſchanas, nekà kaut kurazita pilſehta. Winas wehſture ir tapat Saweenoto walſtju apbrihnojami ahtràs attihſtibas gaitas wehſtures ihſs iſwilkums. Preekſch ſeſchdeſmit gadeem Tſchikagas eedſihwotaji ſaſtahweja no trijàm familijam, kuras dſihwoja bluku mahjinâs. Schodeen te ir 1 miljons 250 tuhkſt. eedſihwotaju, tà tad pehz eedſihwotaju leeluma otrà wiſleelakà pilſehta Amerikâ un ſeptità ſtarp wiſas paſaules leelàm pilſehtam. Bluka mahjinas paſuduſchas un ſeſchdeſmit gadu laikâ uſzelta pilſehta, kurâ atrodas 2000 juhdſchu eelu garums. Preekſch gandriſ puſſimts gadeem te bija neweſeligi purwi, kamèr ſchodeen ſchi pilſehta peeder pee weſeligakajàm pilſehtam. Preekſch kahdeem 20 gadeem Tſchikagu peemekleja tahds ugunsgrehks, kahds otrs wairs paſaulê nebûs bijis, zaur ko gandriſ kahdi 20,000 nami tika padariti par pelnu kopinu, pee kam zehlàs ſaudejumu wairak nekà 200 milj. dolaru. Schodeen no wiſas ſchahs nelaimes naw redſama ne maſakà ſihme, no pelnu kopinas atkal pazehluſès jauna, lepna pilſehta.

Mehs apbrihnojam Rigâ jaw 5 ſtahwu namus, bet kas gan ir tas, ſalihdſinot tos ar Tſchikagas milſu buhwem! Te atrodas buhwes ar 10, 12, 16 un pat ar 20 ween uſ otra atrodoſchamees ſtahweem! Kahdâ no ſchahdeem nameem neſen bija ſapulzejuſchees weenâ paſchâ reiſâ wairak nekà 20,000 zilweku!

Juhras tirdſneezibas ſinâ Tſchikago eenem otro weetu no wiſleelakàm Saweenoto walſtju kugneezibas oſtam. Katru gadu te eebrauz un iſbrauz wairak nekà 25,000 kugi ar gandriſ 9 milj. tonnu leelumu.

Preekſch 50 gadeem Tſchikagâ atradàs tikai weena galas pahrdotawa, kamèr tagad te wairak nekà 10 milj. lopu katru gadu ehdamâs leetàs iſſtrahdà, wairak nekà 200 milj. dolaru wehrtibâ. Ari labibas tirdſneezibas ſinâ Tſchikago eenem eewehrojamu weetu. Te atrodas kahdas 1400 weeſnizas. Zik dſihwa te kuſteſchanàs, to wiſlabaki peerahda tas, ka Tſchikagâ ſatek kahdi 27 daſchadi dſelſszeli. Katru deenu atbrauz kahdi 902 paſaſcheeru brauzeeni, ar kureem atbrauz un iſbrauz ap 175,000 zilweku katru deenu. Polizijas walde tagad ſaſtàw no 1,036 eeredneem, kurſch ſkaits buhtu par maſu, ja pilſehtâ nebuhtu eetaiſitas preekſchſihmigas telegrafa ſtazijas, kas gandriſ ik pa werſti atrodas weena no otras, kas atkal ſtahw ſakarâ ar patrulas ratu ſiſtemu. Schee patrulas rati ſtahw deenu un naktì eejuhgti un preekſch deeneſta gatawi, lai wajadſigâ brihdì wehja ahtrumâ ſaſneegtu nemeeru weetu un te ſarihkotu atkal kahrtibu.

Ne maſak preekſchſihmigi ir pilſehtas ugunsdſehſeji. Wineem tagad ir 56 twaika ſprizes, 12 kimiſkas ſprizes, 21 kekſchu un trepju rati un kahdi 800 kreetni mahziti ugunsdſehſeji ar 380 ſirgeem. Katram pilſonam ar ugunsgrehka telegrafa palidſibu eeſpehjams, netizami ihſâ laikâ weſelu duzi jeb wairak twaika ſpritſchu aiſrihkot uſ katru pilſehtas daļu.

Pehdejâ gadâ Tſchikagâ iſneſeja wairak nekà 500 milj. daſchadu ſuhtijumu. Zik milſiga tureenes paſta walde, to no ta warès nopraſt, ka Tſchikagas wirspaſtmeiſtaram japahrrauga wairak nekà 10,000 paſtmeiſtari un ſemaki eeredni.

Tagad Tſchikagâ iſnàk pawiſam 531 laikrakſts! Zik leelâ mehrâ awiſes teek laſitas un pa paſtu iſſuhtitas, war redſet no ta, ka zaur Tſchikagas paſta kantori katru gadu wairak nekà 20 milj. mahrz. awiſchu paku iſſuhta.

Wehl japeemin, ka Tſchikagas pilſehtâ atrodas kahdas 500 baſnizas, 25 teatri, kurôs ir telpas 35,000 ſkatitajeem, 120 atklahtas ſkolas un daudſ zitas preekſchſihmigas eeſtahdes.

Ja wiſu to eewehro, tad gan naw jabrihnas, ka ari ziti Saweenoto walſtju weetneeki atſinuſchi Tſchikagu par zeenigu, ka te iſrihko Kolumba paſaules iſſtahdi.

Sirgu pakawi beſ naglam.

Preekſch kahda laika zeen. laſitajeem tika ſinots, ka iſgudroti pakawi no papira, kas daudſejadâ ſinâ eſot pahraki par dſelſs pakaweem. Tagad atkal ſino, ka kahds K. kgs Gatſchinâ iſgudrojis tahdus pakawus, ar kureem ſirgu war apkalt beſ naglam. Kà „Birſchas Awiſe“ ſino, tad jaunee pakawi iſmehginati Zarſkoje Selâ pee tureenes huſaru regimentes ſirgeem. Pirmais iſmehginajums eſot iſdewees loti apmeerinoſchi. K. kgs weſelu gadu nodarbojees gar ſawu iſgudrojumu.

starp wezeem pilsmuhreem; apkàrt stahw wezi drupi, kas leezina, ka te reisi waroni zihnijàs un leelgabalu lodes ruhza pahr eenaidneeku galwam. Deewa namu usskatot, gan ir schehl, ka tas panihzis. Tornis stahw kahdi 2 pehdi atswehrees, it kà gribetu paschulait' schkirtees un dotees ar wisu swanu lejà, pee wezeem pilsdrupeem. Ahreene wisapkàrt noplukuse, simses nokrituschas, jumts ari naw labaks un seenas gaida palidsigu roku, kas lai apgehrbtu jaunus swahrkus, bet laikam wehl kahdu gadu buhs jagaida, pirms saschketina schketerus un noausch. Eekschpuse ir peeteekoschi glihta, jo to pagahjuschu gadu buhwmeistars C. Bramberg kgs islaboja. — Sadsihwes sinà war buht meerà, jo Jgauni ir satiziga tauta. Apgehrbi ir wairak paschu taisiti; tehwu tehwu mode ir spehkà, jo no melnà mehtela neatsakas ne sirmgalwis, ne jauneklis, ne jaunawa. — Seemas sehja ir peeteekoscha, ka war zeret us labu ptauju. — 23. majà sche bija stipra wehtra ar krusu, pehz tam mehtaja sneega pehrslas. 26. majà bija stipra salna, bet semkopji zere, ka ta neko ne-esot kaitejuse. J. P.

No Karlowas, Peterburgas gub. Karlowas zeems atrodas kahdas 8 werstes atstatu no Nikolaja dselsszeka un Latweeschi sahka to apdsihwot ap 1871. g. Koki atrodas preeksch ehku buhwem us paschu semes; bet tagad meschs wiss gandris notehrets. Pirmak seme bija us renti, 3 rbl. par desetinu gadà, bet tagad jaw 4 gadi, kamèr us ispirkschanu (dsimtu). Desetina maksà 15 rbl., us 7 gadeem jaismaksà. Sche atrodas tik mahla seme. Labibas rascha, kà kahdreis padodas; wispahrigi nemot, seemas sehjumi labak isdodas nekà wasaras. Seme teek apstrahdata pa leelakai dalai ar jaunmodes arkleem, bet eedalita pehz wezà paraduma. Purwaju par schejeeni un apkahrtni ir koti daudz. Lai gan mehs ap 20 gadeem apdsihwojam schejeeni un esam kahdi 50 mahju ihpaschneeki, tad tomèr par skolu, dseedaschanu un ziteem kreetneem zenteeneem ne-esam ne domajuschi. Krogu gan sche naw, bet „Trimpum" esam paraduschi loti daudz upuret. Schejeenes jaunekli un jaunawas zitu laika kawekli nesin, kà deeschanu, kas teek isrihkota daudzreis no weetas gandris katru swehtdeenu. Jaunajai paaudzei zenschamees jo zihtigi sawus tikumus eeradinat, jo puikas, kas ap 8 gadeem wezi, jaw prot it brangi „Trimpum" seedot; tabaku prot wehl jaunaki pilnigi leetot. Kads Karlavneeks.

No Stschemerizas aprinka, Pleskawas apgabalà. Kahdus 30 gadus atpakal Stschemerizas apkahrtnê reti ween wareja satikt Latweeti jeb Jgauni, bet tagad jaw leelà Lauru draudzê war skaitit diwas dalas Latweeschu un trescho Jgaunu. Leelakà daka Latweeschu un Jgaunu ir sewim waj nu leelaku jeb masaku semes gabalu par dsimtu nopirkuschi un tagad dsihwo bes kahdàm leelàm ruhpem. Lihdz schim wehl Stschemerizas aprinka ihpaschneeki istika ar tahm paschàm no eesahkuma buhweràm koka ehkam, bet tagad jaw daudzeem ir muhra mahjas un kuhtis usmuhretas. Ari dahrskopibu naw aismirsuschi. Wairakeem ihpaschneekeem ir jaw ihsti skaisti dahrsi, kur war rudeni eewàkt wairak puhru ahbolu, bumbeeru un zitu labu dahrsa auglu. Wahrdu sakot, schinî apgabalà muhsu tauteeschi dsihwo brangi. — Gadu atpakal Laureescheem bija jaw it brangs dseedataju koris sem skolotaja Alberta kga wadibas. Alberta kgs bij kreetns sawà amatà un labs dseedaschanas waditajs, tadèl noschehlojami, ka winsch Lauru draudzes skolu atstahja. Kà dsirdams, tad ari Grintala kgs, kas jaw 20 gadus ilgi Lauru draudzê bijis par basnizas skolotaju, scho draudzi atstahschot. — Pate Stschemeriza ir gandris Lauru draudzes widuzi un jaw tagad palikuse par leelu meestinu. Sche atrodas 3 bodes, wairak krogi, diwas skolas un pareistizigo basniza. Tirgoschanàs tiklab krogôs kà ari bodês eet kreetni, jo te gandris wisas prezes war dabut par to paschu zenu kà Pleskawà jeb zitâs pilsehtâs. Jt sewischki eewehrojams weikalneeks ir Augusts Jwanowitschs Gahrschneeks, Stschemerizas sahdschà. — Ar kaktu adwokateem Laureeschi naw nabagi, jo tahdi te atrodas kahds pahrs.

Patrimps.

c) Baltijas notikumi.

Heinrichs Laakmans, drukutawas ihpaschneeks Terbatà, miris 2. junijà, 89 gadu wezumà. Nelaikis it sewischki Jgauneem zaur to eewehrojams, ka winsch weizinajis Jgaunu rakstneezibu, apgahdadams daudz derigu grahmatu. Ari Latweescheem winsch apgahdaja kahdas grahmatas, no kuràm lai peeminam „Sehta, daba, pasaule", „Pasaule un daudz no ta, kas pasaulê atrodams" u. w. z.

Profesora Kocha tuberkulins pret spitalibas sehrgu, pehz Wilandes ahrsta Dr. Truharta ismehginajumeem, israhdotees par derigu. Winsch schahs sahles ismehginajis pee 5 spitalibas sehrdzigeem, no kureem tschetri labojuschees un weens tapis pilnigi isdzeedinats.

Dzehrbenes-Drustu-Lodes-Skujenes aisdoschanas un krahschanas beedribas statuti apstiprinati 19. aprilî no finanzministra.

Walmeerà Kreewu walodas kursi schogad eesahkstees 11. junijà.

Strasdu pagasta behru lahdes statuti apstiprinati 24. aprilî no eekschleetu ministra.

Siguldas Gala krodzneekam, kà „W. G. A." sino, issagti 5,800 rbl.

Jelgawà N. Schirkenheseram peederoscho teatra namu 26. augustà sch. g., kreditbeedribas paradu dehl, pahrdos Jelgawas apgabalteesà.

Dobeles apgabalà wairaki jaunekli taisijuschi sawà starpà lihgumu, atturetees no reibinoschu dzehreenu baudischanas. Kas norunu lauschot, tam jamaksajot 100 rbl. soda naudas.

Leepajas-Aisputes dselszeka linijas eepreekscheja nospraudischana, kà „L. Z." sino, gandrîs lihdz Aisputei jaw izdarita.

Leepajas ostà nupat, kà „Lib. Z." sino, iswilkts pagahjuscha gada 15. oktobrî pasuduschà Adalberta Frobena lihkis. Winam ar walgu bijis akmens peeseets klaht, tà ka jadomajot, ka tas izdarijis paschslepkawibu.

Stendes pagasta 2. behru lahdes statuti apstiprinati 28. aprilî no eekschleetu ministrijas.

Kuldigas Latweeschu amatneeku palidzibas beedribas statuti apstiprinati 6. majà no eekschleetu ministrijas.

d) No zitàm Kreewijas pusem.

Par Keisariskàs Augstibas Leelknasa Tronamantneeka zelojumu pa telegrafu peenahkuschas schahdas sinas:

Peterburgà, 2. junijà. 30. majà no rihta Zesarewitscham Tronamantneekam stahdijàs preekschà: apgabala kara resora, ziwil eestahschu un generalgubernatora kanzlejas preekschneeki; pehz tam Wina Augstiba, kà Debessbraukschanas deenà, nehma dalibu pee deewkalposchanas katedralê. Ap pulksten 11 tapa izdarita Murawjewa-Amurska peeminekla eeswehtischana. Pehz pusdeenas Wina Augstiba nobrauza ar twaikoni pa upi us leju, us Wjatskas basnizas sahdschu, kur Wina Augstibai tiklab Kreewu kà ahrsemes eedzihwotaji pasneedza sahl ar maisi. Zesarewitschs apluhkoja sahdschas basnizu — wehlak notikas sazenschanàs braukschanà ar laiwam, pee kam Wina Augstiba bij dewis godalgas. Ap pulksten 8 wakarà Zesarewitschs atgreesàs atpakal us Habarowku un nehma dalibu pee wakara weesibam, kuras generalgubernators bij izrihkojis. 31. majà Wina Augstiba notureja smotru par Habarowkas garnisonu, apmekleja mahzibas eestahdes, artilerijas darbnizas, 3. liniju bataljona kasarmas un slimnizu. Ap pusdeenu Wina Augstiba dewàs us twaikoni „Murawjew-Amurskij" un brauza pa upi us augschu, pawadits no eestahschu preekschneekeem un gar krastu sapulzejuschos lauschu baru. Daschi twaikoni ar laudim, starp kureem atradàs ari musikas koris, pawadija Zesarewitscha twaikoni trihs stundas ilgi.

Blagowestschenskà, 5. junijà. Keisariskà Augstiba Leelknass Tronamantneeks, pehz laimiga braukuma ar twaikoni pa Amuru, wakar eeradàs Blagowestschenskà.

Sweedrijas kronprinzis Gustaws schowasar, kà „B. A." sino, apmekleschot Kreewiju.

Peterburgas Latw. labdaribas beedribai, kà „St. Pet. Z." raksta, kahds bagats Baltijas eedzihwotajs apsolijis dot eewehrojamu naudas sumu, lai beedribai buhtu eespehjams paschai eegahdatees sawu namu. Schis kungs naudu pa dalai dahwinot, pa dalai us ilgeem gadeem aizdodot. Beedriba jaw eezehluse komisiju, kura pilsehtas widû lai ismeklè pirkschanai derigu gruntsgabalu jeb namu.

Schweizijas augstskolàs, kà „Pet. Aw." sino, tagad studejot kahdas 146 Kreewijas pawalstneezes, wiswairak ahrstu sinibas.

Daschi Sweedru wirsneeki, kà awises sino, nahkschot us Kreewiju, lai eemahzitos Kreewu walodu.

Peterburgà kahds Wedernikows izgudrojis eetaisi, ar kuru warot 8 minutu laikà izsihzinat sisenus us desetinu leela semes gabala.

Peterburgà no Stokholmas atzelojis kahds A. Jablotschkins, kursch pa stundu warot noskreet ap 18 werstim. Jablotschkin kgs scho otrdeenas wakaru izzeloja is Peterburgas, zelà us Maskawu. Schis 609 werstes garais zelsch, pehz lihguma, winam janoskreen 8 deenu laikà, par ko winsch, ja winnè, dabùs 400 rbl.

Deenwidus-austruma gubernàs radusès zeriba us peeteekoschu raschu, jo pehdejâs deenâs nolijis maigs leetus, atspirdsinadams jaw dzeltet eesahkuschos laukus.

Dzelszelu wagonôs un wokzalà aismirstas leetas us Nikolaja dzelszeka Peterburgas stazijà teek isliktas sewischki preeksch tam eetaisitôs skapjôs. Buhtu wehlejams, ka schai preekschzihmei sekotu ari ziti dzelszeli.

Wisas Somu sahtibas beedribas, kà „Olew." sino, 13., 14. un 15. junijà sanahkschot us kopigu sapulzi Oulà.

Odesà katru deenu sanahkot daudz Schihdu, dodamees us Palestinu. Weenà paschà deenà kahdas 100 Schihdu familijas us tureeni aizbraukuschas.

No Morschanskas, Pensas gubernà, sino, ka te 22. majà usnahzis breesmigs leetus ar krusu, kas wisâ apkahrtnê padarijis leelu postu. Tà kahdâ sahdschâ uhdens aizskalojis uhdens dzirnawas un seschas semneeku mahjas ar wiseem zilwekeem un lopeem. Kahdi 11 zilweki wehlak atrasti noslihkuschi. Uhdens pluhdi pilnigi nopostijuschi kahdas 1700 desetinas sehjumu un kahdi 250 leeli un masi lopi seschâs sahdschâs noslihkuschi.

Batumà, 3. jun. Desmit werstes no schejeenes laupitaji juhrà usbruka laiwai ar 5 saldateem, no kureem 4 tika noschauti un weens eewainots. Usbrukumu no malas pamanija, kadèl pret laupitajeem issuhtija otru laiwu ar saldateem, no kureem laupitaji atkal 2 noschahwa un 2 eewainoja. Tagad pret laupitajeem issuhtija leelgabalu laiwu.

No Rigas.

Preezigee wasaras swehtki atmahkuschi! Nelaipnais seedonis tomèr naw spehjis atturet, ka kalni un lejas tehrpuschees jaukà, sakà apgehrbà. Wisa daba wilinat wilina katru zilweku ahrà, plaschà debess ehkà, apbrihnot schos dabas jaukumus un lihdz ar jautrajeem putnineem slawet To, kas wisu to sagahdajis. Ar atsinibu jaeewehro, ka wairakas Rigas beedribas, kà is jautribas rahditaja redzams, izrihkojuschas izbraukumus sakumôs, zaur ko izdewigs brihdis, tikt ahrà is sasmakuschà, puteklainà gaisa un, kaut ari tik us kahdàm stundam, ee-elpojot tihru gaisu brihwà dabà. Bet ari par wisadàm zitàm jautribam ir gahdats. Lai Wasaras swehtki katram buhtu pateesi preeka swehtki!

Rigas Latw. beedribà, pehdejà runas wihru sapulzê, nomiruschà J. Sakischa weetà par preekschneeka weetneeku eezelts adwokats J. Lasdin kgs.

Rigas birschas generalsapulze atwehlejuse 12,900 rbl. preeksch saru dzelszeka buhwes us elewatoru.

Luzawas falà izgahjuscho swehtdeen, plkst. 11 preekschpusdeenà izdarija pamata akmenu likschanu peemineklim, kuru ar labprahtigi sameestàm dahwanam zels par peeminu teem waroniem Kreewijas kareiwjeem, kuri 1701. gada 9. julijà, ar Sweedreem kaujotees, schajà falà tika wisi apkauti. Pee pamata akmena likschanas bija klaht: Rigas un Jelgawas bispaps Arsenijs, Widzemes gubernators un wizegubernators un Rigas polizijmeistars.

Spitalibas sehrgas leetà „Ztg. f. St. u. L." starp zitu raksta, ka Rigas Kreewu ahrstu sabeedribas sapulzê nesen tapis apspreests jautajums: „Waj spitalibas sehrga ir lipiga?" Kaut gan domas schkiruschàs, tomèr sapulzes gala spreedums bijis: ka spitaliba ir lipiga, tas wehl naw peerahdits. — Bikerneeku meschà, kà sinams, buhwe spitalibas sehrdzigo patwersmi un to lihdz scha gada septembrim domajot dabut gatawu. — No pilsehtas nabagu kopibas puses tagad par to topot gahdats, lai Rigas spitalibas sehrdzigo skaits taptu skaidri izzinats.

Pilsehtas gimnasijas Frantschu walodas skolotajs, schtats-rahts L. Diboa scho pirmdeen swineja 25-gadu amata swehtkus.

Rigas bijuschà rahtuscha leelajà sahlê, kà „Z. f. St. u. L." sino, eetaisischot lasamo istabu, kur wareschot lasit grahmatas is pilsehtas bibliotekas.

Rigas airetaju klubs izgahjuscho swehtdeen Daugawà, pee Kihpu salas, izrihkoja sazenschanos aireschanà.

Rigas-Dinaburgas dzelszeka direkzija pa wasaras mehnescheem, lihdz 1. oktobrim, skoleneem un skolotajeem, kà ari beedribam kopigôs izbraukumôs, ja wismasakais 100 personas nem dalibu, us Rigas-Dinaburgas un Rigas Bolderajas dzelszeka atlaisch no pastahwoschàs maksas 50 kap. no katra rubla. Schahdi izbraukumi wismasakais 24 stundu eepreeksch japeeteiz direkzijai.

Rigas-Jelgawas dzelszelsch, kà „K. G. A." sino, pagahjuschâ gadâ eenehmis 645,000 rbl un izdewis 634,000 rbl.; tà tad gada laikà pelnijis 11,000 rbl.

Deenas pawehle Rigas pilsehtas polizijai. Usdodu eezirknu pristawu kungeem ar wisleelako ruhpibu usmeklet sche Rigà peemihtoscho semneeku Andreju Rumbinu un wina adresi usdot manà kanzlejà 5 deenu laikà. — Pasascheeru fuhrmanim Nr. 769, Krischam Strautmanim, kursch 29. majà redzets peedzehrees un ar saplositàm drehbem, eekam tas naw uskopis sawu fuhrmana apgehrbu, top braukschana par kutscheeri aizleegta. Usdodu Maskawas Ahrrigas 3. eezirkna pristawa kgam man sinot par Strautmana uzweschanos.

Sahdziba. Nakti us 31. maju Kungu eelà sem Nr. 7 konditorejas darbnizà pee Werbitzka restorazijas zaur waleju logu issagti daschadi wara trauki ap 165 r. wehrtibà.

Sagla sakerschana. 30. majà Maskawas Ahrrigas 1. eezirkna nowada usraugs Andschans apzeetinaja semneeku Wirbolas, kursch tajà paschà deenà lehgeri pee Kurtes stazijas 29. kahjneeku diwisijas adjutantam, sekonde-leitnantam Barsowam nosadzis selta pulksteni un daschas zitas leetas ap 45 rbl. wehrtibà. Pehz Wirbolasa aizrahdijumeem sagtàs mantibas tapuschas atrastas un leeta eewadita likumigà zelà.

Sirgzahdziba. Frizis Rose, kursch dzihwo Altonawas eelà sem Nr. 21, sinoja polizijai, ka winam 29. majà no ganibam sirgs tapis nosagts ap 20 rbl.

Peepescha nahwe. 31. majà Schkuhnu eelà sem Nr. 2 strahdneeks Mikelis Petruchins peepeschi nomiris 29. dzihwes gadà. Dehl nahwes zehloua izpehtischanas lihkis nodots izmekleschanas kambarim.

Laupischana. Unterofizeers Teodors Krause, kursch peemahjo Jelgawà, sinoja polizijai, ka winam naktî us 2. junija, kur tas pa dzelszelu atbrauzis is Jelgawas un gahjis pa Suworowa eelu, pahri Stabu eelai ejot usbrukuschi kahdi nepasihstami zilweki, tam eesituschi pa galwu, nolaupijuschi naudas maku ar 16 rbl. naudas un atnehmuschi wina pasi.

Ugunsgrehks. 2. junijà ap plkst. 6 no rihta leelajà Kaleju eelà sem Nr. 26, Ebrejeescha Faibuscha Giberta zepuru darbnizà izzehlàs uguns, ko peesteiguschees ugunsdzehsaju komanda drihz apdzehsa. Dala no apdroschinatam mantibam sadegusi — saudejums ap 200 rbl.

Notikumi juhrmalà.

Ugunsgrehks. 4. junijà ap plkst. 12/¼ naktî, Jomes eelà, Rigas tirgona Gotliba Wiekmana muischinà uguns izzehlàs un muischina lihdz pamatam nodega. Weetejee ugunsdzehsaji naw warejuschi neko wairak darit, kà tikai aizsargat kaiminu namus. Wiekmana muischina nebij wehl apdzihwota. Wisa muischina bijusi apdroschinata pee Peterburgas apdroschinaschanas beedribas par 2470 rbl., neapdroschinato mantibu wehrtiba, kà apskahdetais usdewis, sneedzas us 300 rbl. Leetas izmekleschana ussahkta.

(R. P. P. A.)

Kugneeziba.

Peterburgas Frantschu-Kreewu kugu buhweschanas beedriba nodomajot schoruden pee Leelàs Newas buhwet 60 pehdas augstu doku, kurà wareschot buhwet leelus juhras kugus.

Kronstatê us kuga „Minin" 150 zilweki saslimuschi ar influenzu. Domà, ka influenza atnesta no Stokholmas, kur kugis nesen bij peestahjees. Kà sinams, Sweedrijà pehdejà laikà schi „jaunmodes" sehrga plosas leelà mehrà.

No Sewastopoles sino „Now. Wrem.", ka schahs pilsehtas tuwumà 22. majà twaikoni „Tscharaks" un „Poti" sastrehjuschi kopà, zaur ko pirmais nogrimis. Katastrofa notikuse zaur to, ka „Tscharaka" stuhres ritena kehde pahrtruhkuse, kadèl sadurschanàs wairs nebijuse nowehrschama. „Poti" tam eesrehjuse sahnôs un tas sahzis grimt. Kuga personalu kahds zits twaikons izglahbis. Kahds matrosis pee tam tapis tà eewainots, ka drihz ween nomiris. Ari „Poti" tapuse stipri sabojota, bet ta wehl eespehjuse sasneegt Sewastopoles ostu.

Botnijas juhras seemela galà esot sadzihti leeli ledus kalni, daschâs weetâs lihdz pascham juhras dibenam. Lihdz 30. majam te wehl neweens kugis nebijis manits.

Lihdz 7. junijam Rigà atnahkuschi 624 kugi un izgahjuschi 598 kugi.

Saimneezibas padomi.

Par olu baudischanu. Olas ir koti sahtiga bariba, kà to gan katrs sinàs, tomèr maz eewehro, ka winu derigums ne reti atkarajas no ta, kà tahs teek baudischanai pagatawotas. Jr sinama leeta, ka zeeti nowahritas olas gruhtaki sagremojamas nekà mihksti wahritas, bet reti gan buhs sinams, ka ari mihksti wahritas olas ir kaitigas, ja tahs ehd ar karoti jeb leeleem kulzeeneem norij, maisi klaht nepeekoschot, zaur ko wehdera sulai naw eespehjams tos sagremot. Ari mihksti wahritas olas wajaga labi ar maisi kopâ saèst, jo zitadi tahs buhs gruhtaki sagremojamas, nekà zeeti wahritàs, kas kreetni mutê saehstas. Turpretim ja olas peejauz daschadàm baribam klaht, tad tahs ir koti weegli sagremojamas, tadèl ka izdalijuschàs ehdeenà koti smalkâs daknâs. Olas ne reti teek dotas slimneekeem un tahdeem, kas sahk atwesekotees, tadèl scho padomu deretu gan eewehrot, ja grib, ka lai no olam panàk zereto labumu. Un kursch gan to negribetu panàkt?! —ts.

Kustonu apsardziba.

Napoleona I. izteikums. „Starp kustoneem un deewibu pastàw sinamas saites. Zilweks ir tikai pilnigaks kustons par teem ziteem. Winsch deewibai wistuwaki peesleenas. Bet no ka mehs sinam, ka kustoneem truhkst ari sawas ihpaschas walodas? Es arweenu esmu eeskatijis par pahrdroschibu, to noleegt, tadèl ka mehs winus nesaprotam. Sirgam ir laba atmina, pasihschanas dahwanas un mihlestiba. Winsch prot izschkirt sawu kungu no kalpeem, lai gan pehdejee gandris weenumèr ir ap winu. Man pascham bija sirgs, kas mani no katra zita zilweka izschkihra. Ja es jahju, tad schis sirgs gahja zehli, lepni pazeltu galwu, zaur to rahdidams, ka wina mugurà sehsch zilweks, kas pehz kahrtas ir augstaks par wiseem ziteem, kas apkàrt atradàs. Schis pats sirgs neatkahwa neweenam zitam sehstees mugurà, isnemot weenigi stalla puisi, kas winu pastahwigi kopa. Un ja kahdreis schis stalla puisis to jahja, tad wisa sirga kusteschanàs bija lunkana, neweikla, it kà zaur to gribedams izrahdit, ka wina mugurà sehsch semas kahrtas zilweks. Ja biju no zela nomaldijees, tad es pa paradumam atlaidu pawadu swabadu, un katru reiz sirgs atrada ihsto zelu, kamèr man ar wisu wehribu un izslaweto augsto sinaschanu tas nebij eespehjams. Kas gan warès noleegt sunu asprahtibu? Atrodas sinamas saites starp wiseem kustoneem. Weens un tas pats Gars wineem dod dzihwibu leelakà jeb masakà mehrà." —ks.

Sihkumi.

Retas, eewehrojamas atleekas no wezeem laikeem nupat atradis profesors Ewernizkis, Jekaterinoslawas gubernâ. Minetâ gubernâ, Alekfandrowskas aprinki, pee Bogodaras zeema, usgahja kahdu pakalnu (kurganu), kuru usraka minetam profesoram wadot. Kalninâ atrada kahdas seeweetes kapu no bronses laikmeta (wairak nekâ 2000 gadus wezu). Kapâ atradàs loti labi usturejusês seeweescha gintene, ap kuru bija daschadas loti eewehrojamas wezu laiku leetas. Starp tahm bija daschadi trauki ar ehdeenu atleekam, kruhse ar kaut kahdu dsehreenu, kas bija pahrwehrtees par kristalu, leels pulks sihtara, serdolika, un zitu akmenu rotu, tad bronsa auskari, aprozes, pudele, taisita no selta, ahdas isschuhti apawi un daudz zitas eewehrojamas leetas.

Is muhsu weesigàs fadsihwes.

„Rigas Latw. amatn. pal. beedr."

Otrôs Wasaras swehtkôs, 10. jun.: isbraukums sakumôs us Krona Wirzawu. Nobrauks Pahrdaugawâ, no wezàs dselszeła stazijas, plkst. 8 rihtâ.

„Pawasara beedriba."

Pirmôs Was. sw., 9 junijâ, plkst. 7 w.: dahrsa balle.

„Zeribas beedriba" (Altonawâ).

Otrôs Was. sw., plkst. 5 p. p.: balle.

„Rigas Seedona pal. beedr."

Otrôs Was. sw., 10. jun.: isbraukums sakumôs us jauko Buldur salu. Rigâ ar twaikoni „Mobil" nobrauks plkst. 9 no rihta.

„Katrindambja pal. beedr."

Otrôs Was. sw., 10. jun.: isbraukums sakumôs us skaisto Mangalmuischas parku. Nobrauks no Rigas plosta tilta ar twaikoni „Rival" pulksten ½10 rihtâ.

„Katrindambja Dseed. beedr."

Pirmôs Was. sw., 9. junijâ, isees sakumôs us Alekfandra parku. Sahkums plkst. 3 p. p.

„Pahrdaugawas Latw. labd. beedr."

Otrôs Was. sw., 10. jun.: isbraukums sakumôs us Truwerta muischu pa Kihschu esaru, blakus Sudraba salai. Nobrauks no Rigas ar twaikoni „Parat" plkst. 8 r.

„Pahrdaugawas amatn. pal. beedr."

Pirmôs Was. sw., 9. jun., plkst. 4 p. p.: dahrsa balle Wilhelmsejâ.

„Mas-Jumprawas pal. beedr."

Pirmôs Was. sw., 9. jun., plkst. 3 p. p.: dahrsa balle Janson kga mahjâ, Maskawas eelâ Nr. 271, pee Kengeraga.

„Daniela beedriba."

Pirmôs Was. sw., 9. jun., plkst. 5 p. p.: dahrsa atklahschanas balle.

Walejas wehstules.

J. M. Sp. — A. Subtijumu .sanehmam — pateizamees. Luhdsam, lai isstrahdatos rebusu usdewumus mums eesuhtitu.

M. E. — N. Jaw wairak reisas esam minejuschi, ka mums nekahdi naw eespehjams, katru eesuhtito raksstu tuhlit isleetot, ja tas par derigu atrasts, bet teem ne reti japagaida, kamèr us to gadas isdewigs brihdis. Ari no Juhsu jaw eesuhtiteem raksteem sawâ laikâ usnemsim. Par nupat sanemto eesuhtijumu pateizamees.

Bauk. Fr. Raksti, kureem naw klaht peelikts fazeretaja ihstais wahrds un dsihwes weeta, neteek eewehroti.

T. P. — Siw. Juhsu wehlejumos nespehjam ispildit.

D. Fr. — K. Labprât. Red.

Deewkalpojumi.

Pirmâ Wasaras swehtku deenâ, 9. junijâ 1891. g.

Jahna basnizâ	pulksten	9	mahzitajs	Weyrichs.
„ „	„	2	„	C. Walters.
Gertrudes basnizâ	„	½2	„	A. Walters.
Jesus basnizâ	„	½10	„	Josephi.
Martin basnizâ	„	5	„	Taube.
Trihsweenibas basn.	„	9	„	Fromms.
Pawila basnizâ	„	½9	„	C. Walters.
Lutera basnizâ	„	½9	„	Paukschens.

Otrâ Wasaras swehtku deenâ, 10. junijâ 1891. g.

Jahna basnizâ	pulksten	9	mahzitajs	Weyrichs.
„ „	„	2	„	Paukschens.
Gertrudes basnizâ	„	½10	„	A. Walters.
Jesus basnizâ	„	2	„	Josephi.
Martin basnizâ	„	9	„	Kaehlbrandts.
Trihsweenibas basn.	„	½9	„	Fromms.
Pahwila basnizâ	„	½9	„	C. Walters.
„ „	„	6	„	C. Walters.
Lutera basnizâ	„	½9	„	Paukschens.

No ahrsemem.

Wahzija. Ir isplatijuschàs walodas, ka tagadejais walstskanzlers generals v. Kapriwi atkahpschotees no sawa amata.

Franzija. Panama kanala buhwetaji Ferdinands un Scharls Lesepi, nodoti teesam, tadêl ka wini noseeguschees pret Franzijas likumeem par akziju beedribam. Leseps, kâ sinams, sawâ laikâ isdarija darbu, par ko wisa pasaule brihnijàs, proti israka Suezes kanalu. Winsch gribeja ari Panama kanalu israkt, tomèr sche darbi tà neweizàs. Milsigas naudas sumas nomestas tikpat kà semê. Leseps, kâ dsird, dabujis sinu par to, ka sauzams teesas preekschâ, mehginajis nogalinatees.

Anglija. Pehdejâ laikâ Londonâ streikoja tureenes omnibusu strahdneeki. Schoreis strahdneeki panahkuschi sawus prasijumus: wineem alga paaugstinata un darba laiks nolikts us 12 stundam pa deenu. Strahdneeks war pehz patikschanas iswehletees brihwdeenu, par ko gan nedabu samaksu. Strahdneeki ar scheem panahkumeem apmeerinati.

— Weles prinzis, kâ „Now. Wr." sino, sawa dehla labâ gribot atsazitees no teesibam us Anglu troni.

Schweizija. No Baseles atnahza sina, ka isgahjuscho sestdeen, 1. (13.) junijâ, us Jura-Simplonu dselszeła eeluhsis tilts un pats brauzeens eegahsees Birs-upê. Kahdi 120 brauzeji pa dalai nosisti, pa dalai noslihkuschi un kahds 100 eewainoti. Nelaimes atgadijums bijis breesmigs: nogahsuschàs 2 lokomotiwes, 2 pilni pasascheeru wagoni, 1 pasta wagons un 1 bagaschas wagons.

Melnkalnes knass Nikolajs usaizinats no Serbijas pawaldona Ristitscha, lai apzeemotu Serbiju. Knass Nikolajs apsolijees usluhgumam paklausit, lai winam buhtu isdewiba, jaunajam karalim Alekfandram brahligi speest roku. Melnkalne palidseschot wiseem spehkeem nodibinat Serbu walsti.

Turzija. Pehz sinam is Konstantinopoles kahda spehziga Siru zilts Jemenê, Arabijâ, sazehlusês pret waldibu. Dumpineeki apgahdijuschees ar wissjaunakeem eerotscheem, tà ka Turku saldati pret teem newarot neko eesàkt. Jemenes gubernators peeprasijis is Konstantinopoles pabalstu.

Palestinâ, Betlemes pilsehtâ, 11. (23.) majâ notikuschas sadurschanàs duhreem starp Greeku un Romas katolu muhkeem. Turku saldati, eemaisidamees, isleetojuschi eerotschus. Frantschu wehstneeks Konstantinopolê greesees pee sultana, prasidams gandarijumu Romas katolu tizigai basnizai. Sultans apsolijees atgadijumu likt ismeklet. Ari pawests eewehrojis scho atgadijumu un isteizees, ka zaur to esot katolu basnizai padarits kauns. Frantschi jaw no seneem laikeem sewi eeskata par tahdeem, sem kuru patwehruma stahw austruma kristitee. Scho domato teesibu wini sakas mantojuschi no Karla Leelà un krusta karu laikeem. 1500. gadâ karalis Ludwigs XII. noslehdsis ar sultanu Bajasidu lihgumu, pehz kura Frantschu waldiba patur wirsteesibu par swehtàm weetam Palestinâ. Pehz tam Ludwigs XIV. lizis 1673. g. no Muhameda IV. sewi nosauktees par „weenigo kristito apsargataju" austrumôs. Zeltas jautajums, waj Franzija spehs scho sawu preekschteesibu spehkâ usturet. Kà awise „Kreuzz." sino, tad schinis deenàs notikuse saruna starp Kreewu un Frantschu waldibam schini leetâ. Kreewija isteikuse, ka winai newarot buht pa prahtam, ja atgadotees tik beeschi kildas starp pareistizigeem un katolu swehtzeltajeem, kadêl turpmak katrai waldibai paschai wajadsetu sawus pawalstneekus apsargat.

Meksika. No Nu-Jorkas atnahkuschas sinas, ka Meksikâ iszehlusês kolera sehrga.

Telegramas.

Peterburgâ, 6. jun. Keisariskà Augstiba Leelknass Tronamantneeks, Blagoweštschenskà nonahzis, apmekleja biskapu, pehz tam puisenu un meitenu gimnasiju; wehlak bija kara spehku smotra un Amura kasaku jahschanàs. Wakarâ Keisariskà Augstiba apmekleja daschadu skolu mahzeklu konzertu un apskatija sw. brihnumdaritaja Nikolaja wezo koku basnizu. Kauschina un Schanowskas selta skalotawas bija ustaisijuschas pawiljonu, kurâ israhdija pee selta sadabuschanas leetajamàs maschinas. Schahs firmas pasneedsa Leelknasam Tronamantneekam sahl un maisi us selta blodas. Wakar Keisariskà Augstiba gribeja tahlak zelot us Sretensku.

Berlinê, 17. (5.) junijâ. Potsdamas un Lilientalas strahdneeku beedribas reichstagam eesneedsa luhgumu, lai atzeltu labibas muitas, tà ka zeribas us rudena plauju esot wahjas un labibas zenas zehluschàs.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 7 іюня 1891 г.

Sludinajumi.

Plawas

us Leelo Juglas un Tumschupi **ifrente** pirmàs sables plaujai leelakôs un masakôs gabalôs **Waldenrodes muischas walde,** agrak Ropaschu Saku muischa. 2

Kursemê,

Ilukstes aprinki, tiks schahdas, pee **Schenberga muischas** peederigas mahjas **wairakfolischanâ pahrdotas:**

Smoljekischki, 230 puhrw. 21 kap. leela, **Suboniz Nr. 2,** 101 puhrw. 24 kap. leela, **Ugarina Kewisch,** 148 puhrw. 13 kap. leela, **Ugarina Paradnik,** 88 puhrw. 23 kap. leela, **Kratakowski Nr. 1,** 122 puhrw. 19 kap. leela.

Tuwakas sinas pasneedz swehrinatais advokats **Haralds v. Wahl,** Rigâ, Teatra bulwarî Nr. 4. 1

Stipri un lehti

teek wisi preekschmeti no stikla, porzelana, fajangsa, mahla, juhrputàm, marmora, malachita, slonkaula u. t. t. Peldu eelâ Nr. 17 (21), 2 tr. augstu **sakiteti.**

Rigas Seedona pal. beedr.

otrôs wasaras swehtkos, 10. junijâ 1891. g.,

isbrauks

sakumôs

us jauko **Buldur-salu,**

ar twaikoni „**Mobil**" un grezni puschlotàm laiwam. **Publiku usnems Sarkandaugawâ, Milgrawî** un **Pychlawâ** pee **Tilta kroga stekeem. Rigâ** nobrauks no **plosta tilta** plkst. **9** rihtâ, atpakal brauks plkst. **9** wakarâ.

Zenas: beedru kungeem 60 kap., kundsem 40 kap.; nebeedru kungeem 70 kap., kundsem 50 kap.; behrneem, kas wezaki par 10 gadu, 30 kap.; us sakumu weetas kungeem un kundz. 30 kap., behrneem 15 kap.

NB. Ar dseesmam pajautrinàs paschu jaukts koris sem **Steinit kga** wadibas.

1 **Kahrtibas komiteja.**

Ahdaschneeki

pirmôs wasaras swehtkôs, 9. junijâ 1891,

isrihkos

sakumu balli

ar dseedaschanu un deju,

Ganjas salâ, pee Ahdaschu muischas.

Nagu musika.

Sahkums pulksten 3 pehz pusdeenas.

Ja isrihkojuma deenâ leetus lihtu, tad isrihkojums notiks otrâ wasaras swehtku deenâ.

NB. Cenahkums nolemts kahda kurlmehma skolaschanai par labu.

Pagasta walde.

10 rbl. pateizibas algas.

Zelâ no Stabu-eelas lihdz Tukuma dselszełam, ir treschdeen, 29. majâ sch. g., starp plkst. 2 un 3, suhrmanu wahgôs tizis aismirsts jeb pasaudets rokas kurwits ar **8 sudraba ehdamàm karotem** un **8 tehikarotem,** sihmetas A. v. S., **weens sudraba tehjas glahses turetajs un daschas zitas sihkas leetas.** Godigais atradejs teek luhgts, augschâ minetas leetas nodot Cekschrigâ, masajâ Pils-eelâ Nr. 19, apakschejâ stahwâ.

Zaur scho pasinoju, ka es no **schihs deenas sahkot** sawâ magasinâ

Jehkaba eelâ Nr. 16

(agrakajâ Widsemes muischneeku kredit beedribas lokalâ)

pahrdodu netik ween leelumâ, **bet ari masumâ.**

Christians Seeligs,

Sw. Peterburgas Kreewijas-Amerikas gumijas fabrikas noliktawa

leelumâ un **masumâ**

Jehkaba eelâ Nr. 16.

Saru-noliktawa: Grehzineeku eelâ Nr. 1.

Tahlak peedahwaju:

Truhkuma- (brukas-) un sirds-jostas,
gumija un swina sprizes,
wehdera-jostas un ledus-kules,

gumija un kanepaju schlaukas,
ahdas mehtelus un jakas,
gumija krahgus un elskinus. 2

Par wiseem jaunakeem atradumeem pahraks!

Uniwersal-kehka aparats,

kursch Parises pasaules isstahdê tàpat kà Wihnes semkopibas isstahdê tika atsihts par wispraktiskako, derigako un nepeezeschamako katrâ saimneezibâ, abâs isstahdês tika pahrdots wairak miljonu gabalôs.

Schis aparats pee wiseem, kas winu tikai ir redsejuschi, no nama mahtes lihdz masam behrnam, no semneeka lihdz augstmanam u. t. t., ir atradis wispahrigu peekrischanu un sazehlis leelisku lihdzsuhtibu, tà kà pehz pirmàs pasinoschanas sludinajumôs pehz scha brihnuma aparata peenahza milsums apstellejumu.

„Netizami, bet tomehr pateesiba."

Schis aparats derigs sekoscheem mehrkeem un ir pahraks par wiseem lihdzschinigeem atradumeem:

1 minutes laikâ ar scho aparatu war sagatawot 1 kilo (ap 2 mahrzinam) kartupeku, rahzenu, rutku sihpolu, gurku, wisadu koku-auglu u. t. t., u. t. t., ihsi sakot wisu, ko war misot, kasit jeb greest, pehz patikschanas, beesu jeb schkidru.

2 minuschu laikâ ir eespehjams pagatawot sweestu, krehjumu, jeb putas, pusminutê putas chateau u. t. t., u. t. t.

Tahlak winu war isleetot kà mikroskopu; 400 reis winsch paleelina katru leetu, tà tad ir derigs preeksch ehdeenu un dsehreenu ismeklescha nas.

Schis aparats no isturiga metala isgatawots ar nesadilstoschàm federem, makfà tika

1 rbl. 50 kap.,

zik tahlu krahjums sneedsas.

Dabujams pret eepreekscheju famakfu tikai zaur weenigo issuhtischanas kantori:

S. Altmann,

5 Wihnê, I., Dominikaneeschu basteja Nr. 23.

Weikala atwehrschana.

Augsti zeen. publikai zaur scho daru sinamu, ka es us **jaunàs Jelgawas schosejas Nr. 27,** pascha mahjâ, esmu atwehris

H. P. Schwaba fabrikas dsehreenu noliktawu

un pahrdodu likeerus un schnabus par fabrikas zenam. Turpat ari dabujami **eeksch-** un **ahrsemes wihni,** par pagrabu zenam, un **labi nogulejees alus.** Apsolidams kahrtigu un peenahzigu apkalposchanu, luhdsu manu weikalu laipni eewehrot.

J. F. Walters.

Pirmà Kreewijas ugunsapdroschinaschanas beedriba,

dibinata **1827** Peterburgâ.

Pilnigi eemaksats pamat kapitals **4,000,000** rbl.
Reserwes kapitali . . . . . **3,000,000** rbl.

General-agents: R. John Hafferbergs,

Rigâ, Kungu eelâ Nr. 14.

Pirmà leelà Kreewijas rihsu-sterkelu fabrika.

Fabrikas sihme.

Selta un sudraba medalas.

Sterkelu fabrikazijas sabeedriba

J. Willms un beedr.,

Halbstadtê, Taurijas gubernâ, Kreewijâ.

Eedroschinamees zeen. publiku darit usmanigu us muhsu **rihsusterkeli,** kas pagatawota is wislabakajeem Persijas rihseem. Muhsu **rihsu-sterkele** labuma sinâ naw sliktaka par wislabakeem ahrsemju fabrikateem, turpretim lehtaka, un tadêl mums eespehjams, ar katru eeksch- semes kà ari ahrsemes fabrikatu sazenstees. Muhsu **rihsu-sterkele** ir tihra no saehdoschàm weelam un ziteem peemaisijumeem. Muhsu **rihsusterkele** ir us wisàm isstahdem Kreewijâ ar augstakàm medalam tikuse apbalwota.

Muhsu **rihsu-sterkelu noliktawa leelumâ** preeksch **Widsemes** un **Kursemes** atrodas pee

Th. Angelbeck un beedr., Rigâ,

kolonial-pretschu pahrdotawa,

Schahlu eelâ Nr. 4 (senak Nr. 2) un Melngalwju eelâ Nr. 3.

Sterkelu fabrikazijas sabeedriba

J. Willms un beedr.

Dselszeku brauzeeni.

Rigas-Jelgawas dselszezelsch.

Isseet no **Rigas II.:** 9 21 r., 1 40 pz. psd., 8 10 w. — Isseet no **Tornakalna:** 9 32 r., 1 53 pz. psd., 8 23 w. — Isseet no **Olaines:** 10 4 r., 2 24 pz. psd., 8 53 w. — Nonâk **Jelgawâ:** 10 38 r., 2 53 pz. p., 9 22 w. — Isseet no **Jelgawas:** 3 13 pz. p., 9 42 w. — Isseet no **Falzgrahwes:** 3 42 pz. p., 10 11 w. — Isseet no **Lipsteem:** 4 2 pz. p., 10 31 w. — Isseet no **Abguldes:** 4 21 pz. p., 10 50 w. — Isseet no **Behnes:** 4 47 pz. p., 11 14 w. — Isseet no **Auzes:** 5 11 pz. p., 11 36 w. — Isseet no **Nenges:** 5 45 p. p., 12 10 n. — Isseet no **Moscheikeem,** Jelg. dsz.: 6 19 w., 12 43 n. — Nonâk **Moscheikôs,** Leep. dsz.: 6 23 w., 12 46 n.

Isseet no **Moscheikeem,** Leep. dsz.: 6 23 r., 8 22 w. — Isseet no **Moscheikeem,** Jelg. dsz.: 6 27 r., 8 26 w. — Isseet no **Nenges:** 7 r., 8 59 w. — Isseet no **Auzes:** 7 35 r., 9 34 w. — Isseet no **Behnes:** 7 58 r., 9 57 w. — Isseet no **Abguldes:** 8 17 r., 10 17 w. — Isseet no **Lipsteem:** 8 36 r., 10 35 w. — Isseet no **Falzgrahwes:** 8 50 r. — Nonâk **Jelgawâ:** 9 16 r., 11 11 w. — Isseet no **Jelgawas:** 9 31 r., 3 53 pz. p., 11 26 w. — Isseet no **Olaines:** 10 2 r., 4 25 pz. p., 11 57 w. — Isseet no **Tornakalna.** 10 35 r., 4 58 pz. p., 12 30 n. — Nonâk **Rigâ II.:** 10 43 r., 5 6 pz. p., 12 38 n.

Rigas-Bolderajas dselszezelsch.

Isseet no **Rigas:** 6 20 r., 12 15 pz. p., 4 25 pz. p., 7 50 w. — Isseet no **Bolderajas:** 7 10 r., 1 5 pz. p., 5 15 pz. p., 8 40 w. — Nonâk **Ostas dambî:** 7 15 r., 1 10 pz. p., 5 20 pz. p., 8 45 w.

Isseet no **Ostas dambja:** 7 38 r., 2 50 pz. p., 6 w., 10 28 w. — Isseet no **Bolderajas:** 7 45 r., 2 57 pz. p., 6 10 w., 10 35 w. — Nonâk **Rigâ:** 8 30 r., 3 45 pz. p., 6 55 w., 11 20 w.

Rigas-Mihlgrahwja dselszezelsch.

Isseet no **Rigas:** 5 15 r., 10 50 r., 5 45 pz. p. — Nonâk **Mihlgrahwî:** 5 45 r., 11 20 r., 6 15 w.

Isseet no **Mihlgrahwja:** 6 55 r., 1 35 psd., 7 25 w. — Nonâk **Rigâ:** 7 25 r., 2 5 pz. p., 7 55 w.

Pleskawas-Rigas dselszezelsch.

Isseet no **Pleskawas:** 10 5 w., 7 30 r. — Isseet no **Werowas:** 12 52 n., 11 33 psd. — Isseet no **Walkas:** 2 54 r., 3 45 pz. p. — Isseet no **Walmeeras:** 4 26 r., 5 35 pz. p. — Isseet no **Zehsim:** 5 34 r., 6 45 pz. p. — Nonâk **Rigâ:** 9 r., 10 30 w.

Isseet no **Rigas:** 10 5 w., 8 25 r. — Isseet no **Zehsim:** 1 55 n., 12 20 d. — Isseet no **Walmeeras:** 2 57 r., 1 26 pz. p. — Isseet no **Walkas:** 4 48 r., 4 pz. p. — Isseet no **Werowas:** 6 43 r., 6 35 pz. p. — Nonâk **Pleskawâ:** 9 20 r., 10 18 w.

Terbatas linija.

Isseet no **Terbatas:** 10 w., 12 d. — Nonâk **Walkâ:** 2 n., 3 23 pz. p.

Isseet no **Walkas:** 5 10 r., 3 28 pz. p. — Nonâk **Terbatâ:** 9 10 r., 6 50 w.

Rigas-Dinaburgas dselszezelsch.

Isseet no **Rigas:** 8 10 r., 2 15 pz. p., 4 45 pz. p., 7 15 w. — Nonâk **Skrihweros:** 10 13 r., 4 18 pz. p., 6 54 pz. p., 9 19 w. Isseet no **Skrihwereem:** 10 23 r., 4 28 pz. p., 7 4 pz. p., 9 29 w. — Nonâk **Krisburgâ:** 11 49 r., 5 55 pz. p., 8 31 w., 10 56 w. — Isseet no **Krisburgas:** 12 1 psd., 6 6 pz. p., 11 6 w. — Nonâk **Dinaburgâ:** 2 20 pz. p., 8 25 w., 1 25 n.

Isseet no **Dinaburgas:** 3 35 r., 5 25 r., 4 45 pz. p. — Nonâk **Krisburgâ:** 5 54 r., 7 38 r., 6 59 pz. p. — Isseet no **Krisburgas:** 6 6 r., 7 50 r., 11 41 pr. p., 7 10 w. — Nonâk **Skrihweros:** 7 31 r., 9 13 r., 1 6 pz. p., 8 33 w. — Isseet no **Skrihwereem:** 7 41 r., 9 23 r., 1 16 pz. p., 8 43 w — Nonâk **Rigâ:** 9 35 r., 11 15 pr. p., 3 20 pz. p., 10 35 w.

Печатать разрѣшается. Рига, 7 іюня 1891 г. № 2352. Рижскій Полиціймейстеръ Власовскій. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.